

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

VIII. De lege divina positiva.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

colligitur duore quiri, ut consuetudo legem aliquam abroget. primò ut sit rationalis, quod per se patet; secundo ut sit legitime præscripta; id est ut tanto tempore duraverit, quanto ad legitimam præscriptionem adversus ipsam legem opus est.

Quæres, quanto tempore opus sit ad præscriptionem illam complendam adversus legem. Communior & magis recepta Theologorum responsio est, o; dinariè requiri decennium ad præscribendum contra legem civilem; quadraginta vero annos adversus Ecclesiasticam. Ita Sylv. Azor, & alii apud Laym. tract. 4. de leg. c. 24. Ratio est, quia ad præscribendum adversus legem requiritur tempus longum; tale autem in jure civili censetur esse decennium, ut constat ex L. *Super longi C. de præscriptione longi temporis*; in jure autem Ecclesiastico ordinarium præscriptionis tempus censetur esse quadraginta annorum, ut constat ex cap. *De quarta, & cap. Ad aures, de præscrip.* Tutissimum autem in praxi est nihil temerè super hac re definire, sed Doctorum & Sapientum virorum consilium perquirere, aut etiam Superiorum, seu Legislatores mentem ac voluntatem explorare.

SECTIO VIII.

De lege divina positiva.

NOMINE legis divinæ positivæ intelligimus eam, quæ Deo auctore condita, & litteris consignata, hominibus ad observandum imposita est. Ea autem duplex est; vetus, quæ per Moysen Dei nomine lata & promulgata est; & nova, quæ à Christo Domino condita in Evangeliiis aliisque novi testamenti libris consignata est: & circa utramque.

Dicendum' i. legem veterem fuisse in se bonam & sanctam, licet lex nova longè sit illa melior, & perfectior.

Quod fuerit bona & sancta, constat tum ex his Apostoli verbis Rom. 7. ubi de lege veteri loquens, *Lex, inquit, sancta, & mandatum sanctum, & justum, & bonum*: tum

R 2

1

ex eo quod à Deo condita, & à Christo Domino approbata est, qui S. Math. 5. dicit se venisse, non ut solueret legem, sed ut adimpleret: quare olim Marcion stz, Manichæi, & alii ab Ecclesia tanquam hæretici proscripsi sunt, eò quod inter alia dogmata erronea veterem legem tanquam inutilem & malam reprobarent; contra quos agit sanctus Epiph. hæresi 33. 42. & 66. & S. Aug. variis in locis, & præsertim lib. 19. & 22. contra Faustum Manichæum.

Quod verò lex noua melior & perfectior sit lege veteri, constat ex variis Apostoli locis passim in Epist. ad Rom. & ad Galat. & ad Hebr. 7. ea de causa Christus Dominus vocatur *Melioris testamenti sponsor*; & fusè id docet & probat S. Thom. quæst. 106. art. 1. & 2.

Dicendum 2. veteri legi solos Iudæos obstrictos fuisse, legem verò nouam omnes omnino homines ubiuis terrarum ad sui obseruationem obligare.

Quod legi veteri Iudæi soli obstricti fuerint, patet tum ex eo, quod solis Iudæis promulgata fuit, Exod. 19. & 20. tum etiam ex eo quod multi ex gentilibus abique illius obseruatione salutem sunt consecuti, ut docet S. Dion. cap. 9. cœl Hierar.

Quod vero lex noua omnes homines ubiuis terrarum obliget, constat ex capite ultimo S. Matth. & S. Marci ubi Christus Dominus Apostolis iniungit, ut doceant omnes gentes, & Euangelium prædicent omni creaturæ; edicite, que condemnandos esse, qui credere ac legem illam recipere noluerint.

Dicendum 3. legem veterem defuisse; legem vero nouam vsque ad consummationem sæculi esse perseveranturam.

Quod lex vetus defierit constat ex variis Apostoli testimoniis Hebr. 7. ubi dicit translato Sacerdotio legis transiitionem factam esse: Ephes. 2. ubi loquens de Christo dicit, illum legem mandatorum decretis euacuasse.

Quod autem lex noua usque ad finem sæculi perseveratura sit, firma fide tenendum esse docet S. Thom. quæst. 107. art. 4. Quæst.

Quæres 1. an lex vetus tota desierit; Bellar lib. 4. de Iustifica cap. 6. existimat desisse tantum quoad ceremonialia, & iudicialia præcepta, non vero quoad moralia: Suar. verò lib. 9. de legib. cap. 11. & plures alii Theologi, quos ibidem citat, totam desisse asserunt, etiam quoad præcepta moralia, ita ut obligatio ad illa seruanda penitus cessauerit, in quantum illa lege veteri præcipiebantur; licet alioquin ad eadem illa præcepta seruanda tam lege natura quam lege Euangelica teneamur: quæ posterior sententia idèò videtur probabilior, quod magis consonet testimoniis supra citatis, quibus uniuersim lex vetus desisse dicitur.

Quæres 2. quonam tempore lex vetus cessauerit, & obligare ad sui obseruationem desierit. Respondi. iuxta communem Theologorum sententiam cessauisse, & obligare desisse in morte Christi Domini. Ita Hugo à S. Victore lib. 2. de Sacramen. parte 6. cap. 4. S. Bonaventura in 4. dist. 3. quæst. 3. & S. Thom. quæst. 103. artic. 3. ad 3. & art. 4. ad 1. ubi distinguit tria tempora Vnum quidem ante Christi Passionem, in quo legalia neque erant mortua neque mortifera: aliud autem post tempus Evangelij divulgati, in quo legalia sunt mortua & mortifera: tertium autem est tempus medium scilicet à Passione Christi usq; ad divulgationem Evangelij in quo legalia quidem fuerunt mortua; quia neq; vim aliquam habebant, neq; aliquis ea obseruare tenebatur: non tamen fuerunt mortifera. Quibus quidem verbis S. Doctor mentem suam aperit super gravi controversia quæ olim inter SS. Hieron. & Aug. exorta est, ut constat ex variis illorum Epistolis ultro citroq; datis, quæ habentur inter Augustinianas ab 8. ad 19. S. Hier. siquidem docebat ab instanti mortis Christi Domini veterem legem non modò mortuam, sed & mortiferam esse cepisse; neq; solùm illius seruandæ obligationem cessauisse, sed neq; seruari absq; peccato potuisse: & quoniam satis constabat Apostolos multis annis post Christi passionem legalia quadam obseruasse, dicebat id ab illis simulatè factum, quo facilius Iudæos legis suæ zelatores ad Christi fidem allicerent. Econtrà verò S. Aug. (cui com-

R. 3 communi.

municet Theologi subscribunt) assererebat, Apostolos nulla simulatione fuisse usos? sed licite & honeste ceremonias quasdam veteris legis post Christi Domini mortem usurpasse. licet enim lex illa tunc esset mortua, nondum tamen erat mortifera; & quamvis ad sui observationem amplius non obligaret, observatores tamen suos nullius peccati reos efficiebat: quod ibidem dicit suavi Dei providentia fuisse dispositum; tum ut Iudæi legis suæ ceremoniis maxime addicti facilius ad Christi fidem converterentur: tum etiam ne lex illa vetus tanquam mala & superstitiosa reprobata per Christum fuisse videretur, & ut aliquo cum honore sepeliretur.

Quo verò præcisè tempore non solum mortua, sed & mortifera esse cœperit lex vetus, non satis exploratum habetur: illud certum est iam à multis sæculis mortiferam, & illicitam esse veteris legis observationem; cum præfati SS. Hieron. & Aug. citatis Epistolis, sed præsertim II. & 19. id multò ante tēpora sua fuisse doceant: imò verò S. Ignatius Apostol. discipulus Ep. 8. *Si quis, inquit, cum Iudæis celebrat Pascha, aut Symbola Festivitatū eorum recipit, participat eorum, qui Dominum occiderunt & Apostolos ejus.* Unde colligitur probabile esse id quod docet Suar. lib. 9. de leg. c. 18. viventibus adhuc Apostolorum principibus Mosaycæ legis observationem mortiferam esse cœpisse; cum una quidē ex parte lex Evangelicā orbi penè universo, at nominatim Iudæis omnibus diversas orbis regiones incolentibus tunc innotuisset; ex altera verò plurimum referret, hoc Christianæ religionis & fidei dogma, quo lex vetus mortifera creditur, ab iisdem tradi & confirmari.

CAPVT IV.

De Legis divinæ, seu Decalogi præceptis.

NOMINE DECALOGI significatur lex divina positiva decem præcepta complectens; quorum tria priora Deum spectant, septem verò posteri-